

CAND.MERC.AUD.

Efterårssemesteret 2020

Reeksamen

Skriftlig prøve i: Selskabsret

Varighed: 3 timer

Hjælpemidler: Alle

Rettevejledning

Rettevejledningen er udarbejdet til brug for bedømmelse af eksamensopgaven. Den er således rettet mod bedømmer og indeholder derfor alene retningslinjer for, hvilke problemstillinger der skal behandles samt en overordnet beskrivelse af løsningerne. Rettevejledningen vil derimod ikke beskrive de forskellige mulige argumenter i diskussionerne af de enkelte problemstillinger og kan derfor ikke tages som udtryk for en besvarelse til karakteren 12.

Fagets kvalifikationsbeskrivelse er indsat bagest i opgaven.

Som ung dimittend fra den tidligere Handelshøjskolen i Århus havde Marianne Thomsen stiftet selskabet Thomsen Consult ApS, der havde som formål "at drive virksomhed med rådgivning og bistand til opgaver inden for markedsføring, forretningsudvikling, kursusvirksomhed, samt dermed i forbindelse stående virksomhed". Selskabet blev stiftet med en anpartskapital på 200.000 kr., og i selskabets levetid havde Marianne ikke forhøjet kapitalen.

Marianne Thomsen havde siden selskabets stiftelse i 1980'erne drevet virksomheden fra sin privatadresse, hvor familien havde et annek, som Thomsen Consult ApS kunne bruge.

I 2018 dimitterede Marianne Thomsens børn, tvillingerne Albert og Benedikte, ligeledes fra Handelshøjskolen, nu Aarhus BSS. Albert som cand.merc.aud. og Benedikte som cand.merc. i marketing. De ønskede at blive involverede i deres mors virksomhed, da de mente, at de med deres kompetencer kunne bringe Thomsen Consult ApS "ind i det 21. århundrede".

Marianne var indledningsvist ikke meget for det, men hun blev alligevel overtalt af sine børn.

Udvidelsen af ejerkredsen skete på den måde, at Marianne lavede en kapitalforhøjelse på 200.000 kr. Albert og Benedikte tegnede hver anparter for 100.000 kr. Ved kapitalforhøjelsen etablerede Marianne en ny kapitalklasse (B-anparter), som børnenes kapitalandele tilhørte. Mariannes A-anparter havde herefter 5 stemmer pr. anpart og børnenes B-anparter 1 stemme pr. anpart. Efter kapitalforhøjelsen var der i alt 400 anparter i selskabet. Marianne Thomsen fortsatte som administrerende direktør i selskabet, der var ingen bestyrelse, mens Albert og Benedikte var ansat som rådgivere.

Som nyuddannede uden meget på kistebunden var Albert og Benedikte nødt til at låne penge, for at de kunne købe sig ind i selskabet. Mariannes mand foreslog, at Thomsen Consult ApS bare kunne yde Albert og Benedikte et rentefrit lån. Der var jo penge nok i selskabet.

1. Tag stilling til, om det er muligt for Thomsen Consult ApS at låne Albert og Benedikte pengene. Begrund dit svar.

- De studerende skal indledningsvist slå fast, at der er tale om selvfinansiering, ikke et kapitalejrlån, da Albert og Benedikte endnu ikke er kapitalejere.
- Relevant bestemmelse SL § 206.
- Betingelser i SL § 206, stk. 2 og 3, og SL §§ 207-209.
- De studerende skal tage stilling til hver enkelt betingelse. Casen indeholder ikke nok oplysninger til med rette at fastslå, om der er frie reserver. Under alle omstændigheder er det ikke en mulighed at yde dem et rentefrit lån, da selvfinansiering kræver, at bistanden sker på sædvanlige markedsvilkår, jf. SL § 209. Herudover fremgår af casen, at Albert og Benedikte er "nyuddannede uden meget på kistebunden", hvilket kan indikere, at den krævede kreditvurdering efter SL § 206, stk. 3 ikke vil være tilfredsstillende.

Krüger, s. 291 ff.

Benedikte var rigtig glad for muligheden for at vise, hvad hun kunne som nyuddannet, og hun var egentlig også glad for, at hendes første "rigtige" job var i familievirksomheden. Dog syntes hun ikke, at det var særlig sjovt at skulle "hjem til mor og far", hver gang hun skulle på arbejde. Hun kontaktede derfor en ejendoms-mægler og skrev under på et lejemål for selskabet i et nyopført kontorhus med både gæsteparkering og kantineordning.

Benedikte fortalte glad sin mor, at de kunne "flytte ind" allerede den første i næste måned. Marianne måtte lige bruge et par minutter på at sunde sig, inden hun hvislede: "Det kan du da ikke, Benedikte. Det er mig, der er direktøren!" Benedikte kiggede rasende på sin mor og svarede: "Jeg ejer en fjerdedel af det her selskab. Selvfølgelig kan jeg det!"

2. Har Benedikte ret i, at hun kan indgå en lejeaftale på vegne af Thomsen Consult ApS? Argumentér for din løsning.

- Spørgsmålet i denne opgave er, om Benedikte er tegningsberettiget og dermed har beføjelse til at indgå en aftale på vegne af selskabet.
- De studerende skal anvende SL § 135, stk. 2, der definerer den relevante personkreds, der besidder tegningsret.
- Da Benedikte ikke er direktør, men alene kapitalejer og medarbejder, har hun ikke tegningsret, og hun kan derfor ikke indgå lejeaftalen på vegne af selskabet.

Krüger, s. 335 ff.

I efteråret 2019 mødte Albert glædesstrålende på arbejde med sin kæreste i hånden og udbrød: "Mor, Benedikte, jeg skal være FAR!" Familien var ellevilde. Benedikte og Alberts far blev hevet hjem fra sit arbejde, og alle tog dagen fri for at fejre familieforøgelsen. Et par dage efter foreslog Albert sin mor og søster, at den lille ny skulle have nogle kapitalandele i dåbsgave. Benedikte mente, at det da var en fesen gave, men Marianne var mere åben over for idéen. "Men jeg har én betingelse: det skal være stemmeløse andele uden repræsentationsret."

Albert mente, at det var småligt af Marianne, at hendes kommende barnebarn ikke skulle have indflydelse på beslutninger i selskabet. "Så bliver Thomsen Consult ApS aldrig mere end et to-generationssselskab!" Han mente, at selskabet skulle udstede nye B-kapitalandele, og at hans kommende barn skulle have lov til at tegne andelene til kurs 125 (markedskursen var 250). Albert foreslog, at han skulle tegne andelene i første omgang, og så overdrage dem til barnet, når det var født.

3. Tag stilling til, om det er muligt for selskabet at udstede stemmeløse andele uden repræsentationsret. Hvis ja, forklar hvad det vil sige, at en kapitalandel ikke har repræsentationsret, og hvad det betyder for generalforsamlingsbeslutninger.

- Muligheden for at udstede stemmeløse andele følger af § 46, stk. 1.
- Efter § 46, stk. 2 har stemmeløse andele kun repræsentationsret, hvis det følger af vedtægterne.
- Dette medfører, at det er muligt at udstede sådanne stemmeløse andele, og hvis Marianne fastholder, at andelene skal være uden repræsentationsret, kræver dette ikke en ændring af selskabets vedtægter.
- Repræsentationsret omhandler, hvorvidt andelene tæller med ved opgørelse af den repræsenterede kapital. Dette er relevant i forhold til generalforsamlingsbeslutninger efter SL §§ 106-107.
- Den gode besvarelse giver et regneeksempel.

Krüger, s. 431.

4. Tag stilling til, om – og i givet fald hvordan – Alberts forslag kan lade sig gøre.

- Der er tale om en kapitalforhøjelse ved kontant indbetaling – udstedelse af nye kapitalandele i B-klassen, som Albert og Benedikte tilhører. En sådan beslutning skal som udgangspunkt, jf. § 154, træffes med vedtægtsmæssigt flertal efter § 106.
- Marianne, Albert og Benedikte har ret til forholdsmæssig tegning af disse andele efter SL § 162.
- Hvis Albert skal tegne de nye andele, medfører det, at der skal ske en konkret fravigelse af fortegningsretten, jf. § 162, stk. 2.
- Herudover skal andelene tegnes til favørkurs. Der er ikke tale om en § 107, stk. 2, nr. 1-situation, da Albert er kapitalejer. Ved tegningen får Albert en økonomisk fordel frem for Benedikte og Marianne, hvorfor de skal give samtykke til tegningen til favørkurs, jf. § 45 forudsætningsvist.

Krüger, s. 237 ff., særligt s. 238.

(Uanset besvarelse på ovenstående skal du i det følgende lægge til grund, at kapitalforhøjelsen ikke gennemføres.)

Fra annonceringen af den gode nyhed begyndte Albert at være ekstra opmærksom på, om Thomsen Consult ApS nu levede op til det potentiale, som Albert så i selskabet. Marianne Thomsen støttede sin søn fuldt ud og overvejede, om ikke Albert kunne bringe sin revisionsbaggrund mere ind i selskabet, fordi hun så, at der potentielt var store synergieffekter mellem rådgivning om forretningsudvikling og markedsføring og den skatteretlige ekspertise, som Albert med sin cand.merc.aud.-baggrund besad. Benedikte sagde: "Nu har jeg jo ikke haft selskabsret, men må du det? Det har Thomsen Consult ApS ikke gjort før." "Selvfølgelig, må vi i selskabet bruge de kompetencer, vi har," sagde Marianne, "og helt ærligt, formålsangivelsen betyder ikke rigtig noget."

5. Tag stilling til Benediktes udsagn. Må Thomsen Consult ApS sælge skatteretlig rådgivning, og hvad er konsekvenserne, hvis de ikke må, men alligevel gør det?

- Et selskab må kun udøve erhvervmæssig aktivitet, der ligger inden for rammerne af det vedtægtsmæssigt bestemte formål.
- Hvis selskabet beskæftiger sig med formålsstridig aktivitet, vil selskabets ledelse (Marianne) efter omstændighederne kunne pådrage sig et erstatningsansvar efter SL § 361, forudsat at erstatningsbetingelserne er opfyldt.
- Ligeledes er formålsangivelsen relevant, i forhold til om et selskab er bundet af en aftale med tredjemand, jf. § 136, stk. 1, nr. 2. De studerende skal være opmærksomme på, at offentliggørelse af vedtægterne ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at bringe tredjemand i ond tro, jf. § 136, stk. 2.

Krüger, s. 177.

Efter årsskiftet 2019/2020 mærkede konsulentbranchen et markant skifte. Det var som om, at virksomhederne, der ellers havde hyret Thomsen Consult ApS til rådgivning og kurser, stod i stampe. For de tre ejere virkede det som om, at al udvikling blev stoppet, mens blikket var rettet mod Asien og COVID-19. Mængden af opgaver faldt drastisk, og det tærede på det ellers gode forhold.

Da selskabet i april 2020 holdt ordinær generalforsamling, og Marianne Thomsen fremlagde selskabets regnskab, var Albert og Benedikte lige ved at falde ned af stolen, da de fik at vide, at årets resultat efter skat var 75.000 kr. mod 550.000 kr. sidste år.

”Der er noget, der ikke er rigtigt her,” sagde Benedikte til Albert, ”Vi er nødt til at få nogen til at kigge mors forvaltning af selskabet efter i sømmene.” Albert og Benedikte sagde derfor til Marianne, at de begærende granskning af hendes ledelse af selskabet.

”På grund af hvad?” spurgte Marianne, ”1. Stoler I ikke på mig? Og 2. Det kan I heller ikke tillade jer. Det står ikke på dagsordenen.”

6. Tag stilling til, om det er muligt – og i givet fald hvordan – for Albert og Benedikte at få foretaget en granskning af Mariannes dispositioner i selskabet?

- Beslutning om granskning kan træffes på en ordinær generalforsamling med simpelt flertal, jf. § 150, stk. 1, også selvom det ikke har været på generalforsamlingens dagsorden. Mariannes argument herom er derfor ikke validt.
- Albert og Benedikte kan dog ikke mønstre simpelt flertal, da Marianne har 1.000 stemmer mod deres samlede 200.
- Efter § 150, stk. 2, kan en minoritet, der repræsenterer 25 % af kapitalen (Albert og Benedikte repræsenterer 50 %), anmode skifteretten om at udnævne granskningsmænd.
- Betingelserne herfor er dog, at det sker inden for fire uger efter generalforsamlingens afholdelse, og at der er et tilstrækkeligt konkretiseret granskningstema. De studerende skal derfor diskutere, om moderens forvaltning af selskabet kan betegnes som tilstrækkeligt konkret. Det kan det næppe.

Krüger, s. 493 ff.

Hen over sommeren blev Albert og Benediktes forhold til deres mor gradvist værre. De var enige om, at noget måtte der ske for at redde deres familieforhold. På en ellers smuk sommeraften holdt de tre ejere et improviseret familie-/anpartshavermøde hjemme hos Marianne. En af de muligheder, som familien overvejede, var likvidation.

7. Hvordan skal en beslutning om likvidation træffes?

- De studerende skal fastslå, at der er tale om en frivillig likvidation.
- Eftersom der er tale om en frivillig og ikke en pligtmæssig likvidation, skal beslutning om likvidation træffes af generalforsamlingen, jf. § 217, stk. 1, med vedtægtsmæssigt flertal efter § 106, jf. § 217, stk. 2.

Krüger, s. 589.

Familien besluttede sig for at iværksætte likvidationsprocessen. Selskabets faste advokat blev valgt som likvidator, og 1. juli sendte likvidator meddelelse til selskabets kreditorer efter SL § 221.

15. september kunne Albert konstatere, at redebygning er dyrt. Derfor spurgte han likvidator, om der ikke kunne laves en a conto-udlodning. Dette gik likvidator med på og lavede en a conto-udlodning på 90.000 kr. til de tre ejere.

10. oktober henvendte en kreditor sig imidlertid og ville have betaling for en fordring, der forfaldt 3. oktober.

”Det er sørme uheldigt,” mente Albert, ”nu har vi fået udlodningen, og jeg har allerede brugt pengene i Alt Hvad Du Ikke Vidste, Du Manglede Til Din Baby.”

8. Tag stilling til, om kreditoren kan få sin fordring betalt, og i givet fald hvad konsekvensen er, såfremt likvidator ikke kan inddrive beløbet hos Albert.

- Opgaven for de studerende er her at demonstrere færdighed i at navigere i a conto-udlodningen og anmeldelse af fordringer.
- Betingelserne for at kunne lave en a conto-udlodning følger af SL § 223, stk. 2:
  - Der skal stilles betryggende sikkerhed,
  - og proklamafristen efter SL § 221 skal være udløbet.
  - Proklamafristen udløb den 1. oktober, og udlodningen blev foretaget til Albert den 15. september. Likvidator burde derfor ikke have foretaget a conto-udlodningen.
- Proklamafristen udløb den 1. oktober, og kreditoren henvendte sig den 10. oktober.
  - Proklamafristen er dog ikke præklusiv, hvilket betyder, at kreditor ikke har anmeldt sin fordring for sent.
  - Efter SL § 223, stk. 2 kan a conto-udlodning kræves tilbagebetalt efter § 194, stk. 1.
- Likvidator potentielt erstatningsansvarlig efter de almindelige regler i § 361, stk. 2, jf. § 194, stk. 2, såfremt beløbet ikke kan inddrives hos Albert.

Krüger, s. 598 f.

---o0o---

Kvalifikationsbeskrivelse

Fagets målsætning er at give de studerende et dybdegående kendskab til og forståelse for dansk aktie- og anpartsselskabsret. Det vil sige, at de studerende skal opnå kendskab til de primære selskabsretlige regler og grundbegreber med henblik på en forståelse af virksomhedernes retlige organisation og funktionsmåde. De studerende skal således ikke blot opnå kendskab til reglerne, men tillige opnå forståelse for de bagvedliggende hensyn. Primært den beskyttelse af aktionærer, kreditorer og medarbejdere, der er en integreret del af selskabsretten.

Det er således hensigten med faget at gøre de studerende i stand til at identificere og løse centrale problemer i selskabsretten.

Efter at have deltaget i faget skal den studerende, ud over de generelle akademiske færdigheder, demonstrere:

- Viden om de grundlæggende begreber og principper, der er gældende inden for selskabsretten.
- Viden om gældende regler i selskabsloven.
- Kendskab til og forståelse for selskabsrettens funktion, indhold og grundlag.
- Færdighed i at kunne identificere de relevante selskabsretlige problemstillinger.
- Færdighed i at kunne identificere og anvende de selskabsretlige regler eller principper, der finder anvendelse på de identificerede selskabsretlige problemstillinger.
- Færdighed i at kunne analysere selskabsretlige problemstillinger og på et højt fagligt niveau kunne diskutere og argumentere for korrekte løsninger.
- Færdighed i at kunne formidle besvarelsen ved brug af et korrekt juridisk skriftsprog.
- Kompetence til at arbejde struktureret og på højt fagligt niveau med problemstillinger inden for selskabsretten.
- Kompetence til at forholde sig reflektivt til den tilegnede viden.